Brief van Menelaus aen Helena

P.C. Hooft

bron
P.C. Hooft, *Brief van Menelaus aen Helena*. Z.n., z.p. 1615

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/hoof001brie01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

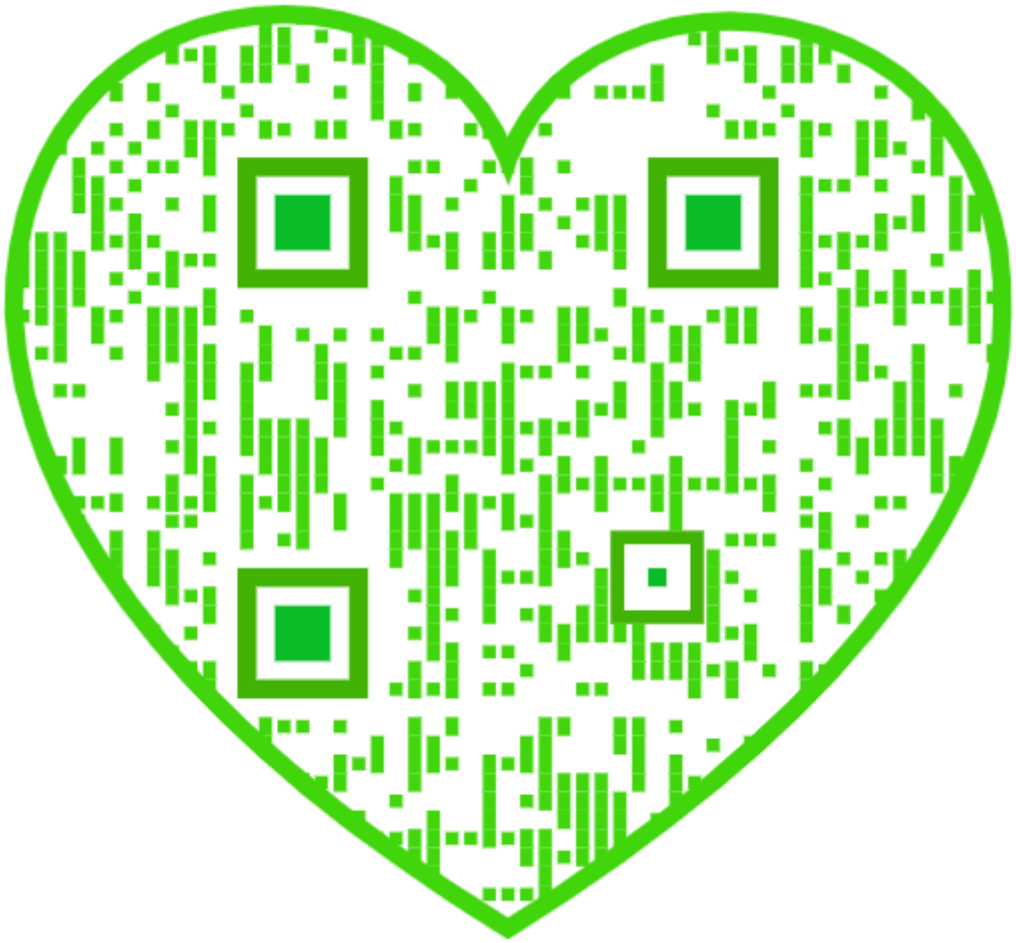

Inhoudt des Briefs van Menelaus aan Helena.

Paris Conincx soon van Troye, reysende om de Griecksche steden, seden en sinlijckheden te besichtighen, vvierdt tot Lacedemon ghefeesteert van Koningh Menelaus, ende te Hove geherbercht. Tervvijle gevielt dat dese om seker hem aengestorven goederen moetende na Creten trecken, sijn huysvrouvve Helena 't onthalen van desen uytheemschen gast bevolen liet. Maar Paris het oogh op de Koninginne gevvorpen hebbende, is so schelmsch te rade gevvorden, dat hy haar met ‘tdierbaarst der cleynoodien en grooten schat, ter vvaerghenomender tijdt in sijn galeyen smeet, ende na Troye vervoerde. Menelaus op sijn t'huys-koomste heeft sich in soo leyde mare ontset, ghelijckmen dencken mach, ende besloten haer vveder te hebben: ende oversulcx al de Griecksche Vorsten bevvillicht, om (uyt ghemeenen name) Gesanten heen te schicken die beternis van 't onrecht vervverven, ofte Troye ten oorloch ontsegghen souden. By haar lieden bestelde hy ter sluyck desen brief, ten eynde Helena omsaghe na haren plicht en de trouvve vvaar in sy ghehouden vvas; so die misschien door 't langh afvvesen van hem ende 't lief-koosen van Paris, haer eenichsins vvaren doorgevvayt. Sy tegens danck verhouden, heeft geen middel konnen hebben om tot haren man te keeren, voor dat Troye overvallen vvierdt. Te vvelcker stonde haer onschult vna hem volkomelijck is aengenomen; ende 's levens overschot sedert van hen beyden in Koninckklijcke vveelde, ende grooter eendracht besloten.

P.C. Hoofts
Brief.
Van Menelaus aen Helena.

De groetenisse die u voorcomt hier te lesen
Sendt Menelaus d'uwe, oft die het plach te wesen,
O Dochter van Jupijn die hy by Leda wan
Onder de pluymen blanck van soet-singhende Swan:
Ghy staet misschien en suft hoe dese brief een open
En wegh ghevonden heeft, waer lancx sy ingheslopen,
Komt t'uwer handt door al de wachten scharp, waer met
V Paris yvrich heeft by nacht en dacht beset:
Want na dat ick versta so wordt ghy kort ghehouwen
Van nijdighe ghelubde en afgheleefde vrouwen,
Door rusteloose sorch van die sich innebeeldt
Dat hem een ander spele' het geen dat hy my speelt.
Nochtans de min' is kloeck, en met ghedult bestendich
Hy alles overwint, sijn listicheyt behendich
Door alle swaricheen haer redden kan, en lacht
Om Argus ooghen selfs als hy op Jo wacht.
Doch d'Asyaensche wijs is 't lichaem te bewaren:
Spele 't ghemoedt soo 't wil te Sparte lijdmen garen
Een mede vryer: daer ghebruycktmen anders gheen
Voordel als van goe dienst en van bevallijckheen.
Maer datmen met ghewelt oft door bedroch vermindert
De vryheyt van sijn lief en haer haer kuer verhindert,
Dat achtmen hier oneel: en mijn ghedenckt de tijdt,
Dat ghy die vuylicheyt de name gaeft van nijdt.
Noyt heb ick u belet met yemandt te verkeeren.
Noyt laeckte' ick prijsens waerdt in Vorsten en in Heeren:
Maer Paris is al heel al heel van ander sin
Vertrouwt sich op zijn deuchd niet, en op d'uw noch min.
Hy gunne my, ghelijck hy doet, met u te leven,
En wie van tween u dan best kan vernoegingh gheven,

Die heb u vriendtschap ick ontslae u van u trouw
Indien hy soo verwint dat hy u eeuwich houw.
Nu smart my dat ick ben versteken door sijn laghen,
Van middel om aen u door diensten te behaghen,
En schrickt het af sijn langh: want ick houw voor gewis
Dat dat de selfste kouw van minnes winter is.
De liefde groeyt noch bloeyt ontbeertse by-sijns hitten,
En oft haer kracht al schoon gaet inde wortel sitten,
Ghelijck als 's winter-dachs de krachten van het kruydt,
Soo vriest by langhe vorst doch vaeck de wortel uyt.
Nochtans tot smorens toe kan koud mijn liefd niet sluyten,
Haer hitte' is veel te groot sy soud' door 't sneeuw opspruyten.
‘K mach dan mijn Creetsche reys wel vloecken menichwerf,
En mijne sorghen ijl, en 't beuren van hen erf,
Indien ick midler tijdt door 's roovers overtreden
Onterft sal moeten zijn van uw ghenadicheden.
Ick denck ter herten gingh de Gooden mijn verdriet,
Oock treflijck ongheluck beurt sonder voorspoock niet,
By een ster lichte nacht op 't wederomme reysen,
Te bed, inde kayut, had ick langh legghen peysen,
Hoe ver ick van u waer, en oft, te sulcker stondt
Wanneer ick waeckte' om u, ghy oock wel slapen kondt:
De Zee was goedes moeds en scheen haer jonst te vaylen,
Een weelich wintjen lach en flabberd' in de saylen.
De Stier man queeld' an 't roer en werdt gheen nuerijen moe,
En d'eene golf (soo 't scheen) die luysterd' daer wat toe.
De slaep-Godt op sijn luym om vaeck in my te wercken
Speeld' al 't ghefluyster na met wieghen van sijn vlercken:
En suye sust soo langh dat hy 't ghedacht verdooft:
Doe viel hy toe en sloot sijn wiecken om mijn hooft.
Terstont ghedaenten vreemt van droomen quamen boven:
'T was overmiddach, en ick socht u inde hoven,
Van Tijndar oudt door al de gallerijen groen,
En de pryelen van Oranien en Limoen:
De telghen van een heg, die by gheval ontvlochten
Door Hoveniers versuym, mijn padt niet vrijen mochten
Van sijdelincx ghesicht, my deden sien ter sy:
Daer quaemt ghy uyt een beemdt, en Paris was er by:

Ghy bloosd': hy was begaen: ghy haddet drock te samen,
Vw' ooghen te ghemoedt (soo't scheen) elckander quamen:
Ghy saecht eens om al hadt u kleedren wat ghelet,
En hy verschrickt yet aen den sluyer van toppet,
Ten hadt gheen ander oogh (machmen de waerheyt spreken)
Dan of ghy steels-ghewijs te samen had besteken,
Dat ghy u vinden soudt op sulcken uyr en stee:
En datter niemant om mocht wesen dan u twee.
Het scheen dat ghy beducht ghewaer wierdt met u beyden
Den swinck van my, dies ghy kort vanden andren spreyden.
Eerst quam my groeten met den welcoom den Troyaen,
En sprack my heel voldoend' en met veel heusheyts aen:
Ten laesten quaemt ghy me (ten kan my niet vergeten)
Quansuys al hadt ghy d'een van d'ander niet gheweten:
Het veynsen heelt somtijdts, maer als het werdt ghesmaeckt
Hoe datmen beter veynst hoe 't meer bedenckens maeckt.
Sijn oorlof Paris nam, van my en wandelde' heene:
Ick weet naeu wat ick sey, maer leyd u doen alleene
Wt d'ooghen vande stoet, naer een pryeel beblaedt,
Daer was de schaduw koel, maer koeler uw ghelaet:
En wat ick u al smeeckte' of gingh voor eer betooghen,
Die sichbre voncken droopt ghy meer niet uyt u oogen,
Die ghy my snercken deed' wel eer in 's herten bloedt,
Ghelijck een toorts in 't nat gloeyende droppen doet.
Ick vraechd' op 't vriendelijckst van waer dees vremdicheden,
En oft u Paris vrijde': hier hebdy my beleden.
(Soo veel vertroud ghy noch) hoe 't was met my ghedaen,
En Paris meester 's herts, door 't duyrich ommegaen.
Ick reede toe hier op u wederom te vraghen,
Hoe ver de liefd' dan gingh, dien ghy my noch mocht draghen:
Want dat vertrouwen groot kond sonder liefd' naeu zijn:
Midts vlooch den slaep-Godt deur, met droom en loosen schijn.
Allensiens trock de vaeck met sijn betuetertheden
Ten ooghen uyt, en streeck d'onsteltheyt van mijn leden:
Doch 't herte bleef ghemat en quijnde vande slach,
Ghelijck een koortsich lichaem op sijn beter dach.
My luste tsint gheen troost, my noopte gheen verblijdingh;
Maer bried versmachten dorst om weten van u tijdingh.

Ick lande' in 't lest, en vraegh, in 't treden over boort,
Naer u, elck sweech, my was dat swijgen 't groote woordt.
Ick sit in mijn Caroz, en laet niet af te quellen
Met dreyghen oock mijn volck, tot dat sy my vertellen
'T verraet van Pryaems soon en mijn rampsalich lot,
Ick vaer ter poorten in, en berghe my in 't slot.
Teghen my overeyndt (docht me) de vloeren resen,
Daer ghy met u ghesin en dochters pleecht te wesen.
'T ghedult ontgingh mijn moedt door 't nijpen van 't verdriet:
Wie weet wat mensch of Godt ick onbeschouden liet?
D'eensaemheyt greens my toe met droevighe vertooningh:
'K onsluyt het cabinet, hier vind ick u verschooningh
By naer-ghelaten schrift in allerijl ghestelt.
En dat ghy teghens danck ontvoert wierdt met ghewelt:
My troost wel datje blijft onwillich door u schrijven,
Maer zijnde daer wie weet hoe langh dat ghy 't sult blijven?
De blonde Ganimed' was mede seer vervaert,
Doen hem den Arent greep en voerd' hem Hemelwaert:
Hy stack een klock op luydt, en sloech sijn helle lichten
Al janckend' neder na de kundigh aenghesichten:
Des roovers krommen beck, de naghels van sijn klaeuw
Sach hy niet anders aen als voor de bijte baeuw:
Maer thans ontfanghen in de goddelijcke saelen,
Als hy den schaecker sach hem mildelijck onthalen,
Met vriendtschap in 't ghesicht, met blixsem inder handt,
Vergat hy macker, maegh, vader en vader landt.
Doch by Iupijn en wil ick Paris niet ghelijcken,
Noch soo ver werpen wech de Griecksche Koningh-rijcken.
Men roept dat Troyaes macht verby alle' ander treedt.
Wie roept het? Troya selfs, en ist daerom soo breedt?
Met dreunend' roemen, 't weet de slechte te verbasen,
In tijtels welich, en sijn grootheyt op te blasen,
Die zeden heeft het kost, haer Vorst ('t zy ver van ons)
Is altijdt morghen star, oft bastert-broer des Sons:
Dit 's voor 't ghemeene volck, 'twelck oordeelt vande peerden,
Na d'hoossen gheborduyrt, en na 't verguldt de sweerden,
De heyr-kracht na 't ghetal, de steden na 't begrip,
Het harnas na 't vermael, en naer de standers 't schip.

Wat seyt de man van staet wiens sinnen wuftheyt deruen?
De gulde buekelaer laet hem van 't stael door keruen:
De pluymen vechten niet, crijchs oorden, moedt, en tucht,
Slaen menicht ongheschickt, en woestheyt, inde vlucht.
De Troysche midlen zijn wijdt uytghespreyt, met allen
Licht om te schudden, en voorbarich om te vallen.
Sijn volcken overheert zijn niet soo wel verknocht,
Oft oproer kost naeu dien, nu Pryaem, desen tocht.
Beknopt is mijnen staet, het haer licht uyt kan spatten,
Ick houd' meer inde narm niet, dan ick kan bevatten.
Haer prael weecht over, en sloddert van dertelheen,
'T verquisten achtmen daer heerlijcker dan 't besteen.
Gheschickte staetlijckheen mijn Hof oorbaerlijck cieren:
Van Marbor is mijn schouw, maer gheen kannele vyeren.
Van gulsich overdaedt mijn tafel heeft gheen booch,
Mijn spijs is voor de smaeck, mijn vaetten voor het ooch.
Gheen vleyer kort mijn tijdt met onghebonden klappen,
Maer heusche konsten, en de Griecksche wetenschappen.
Aensienlijck is mijn sleep in defticheyt van pracht,
Maer telbaer: gheen ghespuys en hoop van boeve-jacht.
Dat Paris reede toe met schuymen, rooven, ruyten,
En breeck sijn ydel hooft om Troye rijck te buyten.
Mijn Rijcke my ghenoecht ('t is waer) van minder maet,
Maer 't sal mijn gissingh mis-gaen soo't niet langher staet.
Doch oft gheluck ghewent ghestadich om te keeren,
Al uyt haer wiecken trock, om Troyes wil, de veeren;
En dat sy metter woon, haer eeuwich troonen liet,
In Troyas heerlijckheyt: Paris is Troye niet,
Paris is Troye niet, noch 't wacht op sijn beveelen:
En soo na Pryaems doodt sijn sonen 't rijcke deelen,
Dat yder een besitte' al even veel daer af:
‘K wed ick om Troyaes Rijck gheen Lacedemon gaf.
Misschien ist dat hy u sal soecken vroedt te maken,
Dat hy sal inder handt crijghen 't bewindt der saken
Alleen, en boven al sijn ander broeders gaen,
Die sullen 't lijen: Iae siet Hector daer voor aen.
Of sullen sy het Rijck ghesamentlijck bestellen?
Ghelooft, dan heeft men soo veel meesters als ghesellen.

Oock acht ick wierden sy wel lichtlijck sijnes moe,
Die veel ghesachs wel lust, en luttel doen ‘er toe.
Doch hoop ick niet dat ghy (o suster van Minerve)
Soo dwaes gheworden zijt, en bochtich ten bederve,
Dat ghy gheblindoeckt van het uytterlijck cieraet,
En ydel blincken, soudt verlieven op sijn staet.
Die schande waer te groot, en soudt te leelijck ruycken,
Dat ghy om 't snood ghenot u lichaem liet ghebruycken.
Een wel-gheboren hert 't welck van de vromen quam,
Brand-merckte noyt alsoo de glooren van sijn stam.
Laet sien wat frayecheen in sijn persoon dan bloeyen,
Hier sal ick alles niet afgunstelijck verfoeyen,
En lastren goet met quaet: noyt was dat mijnen aert.
Ick selve prees u aen 't gheen hy hadt prijsens waert;
En doen ick tooch op reys beval hem wel t'onthalen.
Wat het gheslacht belanght waer af hy komt te dalen,
Dat heeft in treflijckheyt niet vele sich ghelijck:
Doch my en dunckt het niet dat ick hem daer in wijck.
Van lichaem is hy schoon, bevallich in 't aenschouwen:
Wat ick ben dar ick op mijn oordeel niet betrouwen:
Dit evenwel is waer dat om my heeft ghebrandt
Soo menich edel vrouw in onse Griecken landt,
En van d'uytheemsche, weet Egipten, dat mijn minne
De Iofren niet alleen ontstack, maer een Vorstinne.
Beroeme' hem Paris van al wat hy roemen mach,
Vande boerin Oenone' oft andre lichte slach.
Van vrouwen sonder naem, van welcker ommeganghen,
Wat onbeschoftheyts vry hem aen is blijven hanghen.
My gaeft ghy seker selfs met vrije keur den lof,
(Doen al de Griecksche jeuchd lach aen u vaders hof,
En yder leyden toe op huwen, schaecken, sluycken)
Dat ick alleene waerd' u bloeme was te pluycken.
Oock heb ick u vertoont mijn min met ander schijn
En volchde (als 't betaemde' een dochter van Iupijn)
Met 't uyterste bewijs van ootmoedt en van eer na
Dat Paris hoochlijck acht u schoonheyt sonder weer-ga,
En lochen ick geensins: de blinden souden daer
De schemeringhen selfs wel werden af ghewaer.

Maer die soo' onheusschelijck begost heeft sijn vrijagie,
En met soo kleen ontsich; en sulcken personagie
Te voren legghen dorst met onbeschaemder mondt,
Het gheene' hy eerloos selve' en onghe-oorloft vondt:
Wat deed hy anders doch, als kennelijck betooghen,
Dat breyn sijn hooft ontbrack, en suyverheyt sijn ooghen?
Om te bespien de gloor die u ghelaet uytbreydt?
En 't swijmsel van Iupijn en van sijn Majesteyt?
Hy die soo ruw bestont te slaen handt aen uw leden,
Bewees wel, dat hy van de grootachtbare zeden
Vol Goddelijcker aerts (daer ick voor was bedeest)
Te weynich smaecks hadt in sijn smakeloose gheest.
Doch 't is de wijse dat die haer int minnen toonen
Soo brullend' onbeleeft, het met de naem verschoonen
Van duldeloosen brandt: ja Paris wil misschien
Om dat hy eebreuck doet, om u, sijn aenghesien
Voor vyerigher: maer acht niet wat hy daer af revel.
Hy vercht het yder niet uyt oordeel maer uyt evel.
Licht dat hy sondichde' en te stouter anne vingh
Op praetjen dat van u en Theseus ommegingh:
Bevroedt te rechte dan, o glori aller Vrouwen,
Wie datmy u onthoudt, en wie u werdt onthouwen,
Hy quetst der volcken recht, ontruckt een ander 't sijn:
Ick min tot niemandts schaed', en eysch niet meer dan 't mijn.
My is het, dat ghy hebt, het eerst in al u leven:
Den name van u lief en van u man ghegheven:
Dat ben ick. Wat is hy? een roover vuyl befaemt,
Die willens wetens doet 't gheen hem sijn herte schaemt.
Met goddelijcker eer plach ick u naem te seghenen:
En soudy my nu min als menschelijck bejeghenen?
En breken uw' beloft soo menichmael ghedaen,
Dat alsoo langh Hellene' haer ooghen open staen,
Gheen ander Opper-heer sy in haer hert sal lijden
Als Aoropes soon, de jonghste der Atrijden?
De dagheraedt uws jeuchds my jonde, dat ick laes
De roosen met den dauw, de fruyten met de vaes,
Vws levens soete' April voor niemandt heeft gheroocken,
V lustelijckste Mey haer bloeysel opgheloocken

Voor niemandt als voor my: en soud' (wat swaerder kruys!)
De Herbst my senden nu soo wranghe vruchten thuys?
Ghedenckt eens welcken vlam gingh door u sinnen weyden,
Doen Venus d'eerstemael een maeckte van ons beyden:
Doen ongherepte Maeght, door eyndeloose gloedt
Van minnen, ghy my opgaeft lichaem en ghemoedt.
Hoe vaeck heeft tsints de lust met goddelijck vermoghen
Ons vander aerden op in Venus troon ghetoghen?
Alwaer elck overhiel van onse sinnen vijf,
Niet meer als een, en die vervulde 't gantsche lijf.
Ghenaeckte' u vingher my, sy scheen een toorts te wesen:
Soo vlooch my eenen brandt door d'aedren opgheresen,
En veld my in u schoot vol weelden toebereydt:
Daer smolt ick, en ghy smolt in mijn ghesmoltenheyt.
O onbegrijplijck goedt, wie kan u kracht verklaren!
‘K gheloof gheen menschlijck bloedt en spande doe mijn aren,
Maer eenich rijper vrucht, ghelijck als wordt vertrout
Te wesen, 't gheen de Goon in eeuwich leven houdt.
Ach! ach! hoe menichmael sydy gheleghen tussen
Mijn armen door als slap van 't slibberighe kussen,
Tot u uw ocxsel schorte'? hoe dickwils (ach!) besweeck
De ster van uw ghesicht als 't mijn haer gaf de steeck?
Dan ginghen d'ooghen 't schuyl en beyde scheelen doocken,
Al had een bloode schaemte' oft flaeute die gheloocken;
Oock hebdy my inghesnackt met onversaden brandt,
Een swangre Iorgh vrouw droecht u man int inghewandt,
'T welck neghen maenden langh u lastelijck beswaerde,
Tot uwen tijdt toe dat ghy blijde moeder baerde,
En my ter werelt bracht een vrucht schoon van aenschijn,
Waer in men sach u kroost ghedommelt onder 't mijn.
En is het dat de doodt niet heeft aen het vernielen
(Ghelijckmen segghen wil) der doorluchtighe zielen,
Soo sal de ziel die van ons tween 't afsetsel is,
Eeuw'lijck van onse liefd' gheven ghetuyghenis.
Oock had ick van u borst den slotel te bewaren.
Hoe dickwils ginghdy my het heymelijck verklaren
Dat op u harte lach? ghy selve koute doe
My van Laomedons troulоosheyt veele toe,

Hoe hy de Goon bedrooch met overgheven eeden:
En wist te halen op sekre lichtveerdigheden
Van Paris, waer by bleeck, dat hy ter herte nam
'T leven der gheener daer hy uyt ghesproten quam.
Hoe menich schootjen vol van schrandre boerterijen
Kreech Paris, die 't niet voelde', op sijn onedel vrijen,
Wanneer ghy seyde dat ghy wel ghelooven kondt
Oenone' een Nimph te zijn, dewijl 't ghelaet haer stont
Soo water-koel dat wie ghesien haer hadden, sworen
Sy ware midden uyt een groote stroom gheboren:
En ander streken meer, die ghy dees nachts daer an
Met al te soeten lach, verrekend' uwen man?
Ander verborghentheen en van belangh veel grover
Vertrou ick in gheen brief, denckt ghy die selfs eens over.
En overdenckt met een wat aensien 't hebben sal,
Dat ghy my Hemel hooch verheven hebt ten val.
Want ist dat ghy aen my ontfangher van weldaden
Soo groot en onghemeen, bespeurt eenighe quaden
Te voren onbekent, soo salmen u altoos
Lichtveerdich achten, en uw oordeel reuckeloos:
Om dat ghy onbedacht alsulcke jonste wende,
Tot yemant dies onwaert, en koost al eer ghy kende.
Ist oock dat ghy my noch de gheen te wesen raemt,
Voor wien ghy my in 't eerst van onse vrientschap naemt,
En lijckwel elders heen nu keere u minne vurich,
Gheeft eens den naem van deft een dingh soo wispelturich,
Misschien ghy segghen sult, dat ghy my op dat pas
Doe ghy mijn koost wel kende', en dat ick oock wel was:
Maer dat ick die my plach na wijsheyts wet te draghen
Onlancx van deuchdes padt ter slincker ben gheslaghen.
Ghelooft mijn wie de deuchdt met kennis eens hanteert
Verliest ‘er op dat hy sijn herte nimmer keert:
Haer schoonheyt is soo groot vna buyten en van binnen,
Dat hy haer niet vergeet (of Godt en krenckt sijn sinnen)
Maer volghen sijnen wegh, hoewel hy slibbert dick:
En schiet het wit wel mis maer nimmer buyten 't strick.
Dan soo gh'uw trouwe breeckt, soo sal ick moeten meenen
Dat ghy noyt kenster waert, al hebdy 't wel ghescheenen,

Van d'eerentfeste deuchdt: 't welck is het gheen ick acht
Dat van u 't mijnen last sal werden voortghebracht.
Wijst dan de stucken aen die van my zijn bedreven.
Heb ick u oyt ghestaen moordadelijck na 't leven?
En als die gheen ontsich en heeft voor 't recht der Goon,
V uyt vergulden kop vergiften wijn gheboon?
Of is het dat ick swarte' altaren dede wijen,
Tot 's afgrondts eer en door verdoemde tooverijen,
(Aen welcken konsten heyl een heylloos schepsel soeckt)
Den schimmen vander Hel u hooft hebt toeghevloeckt?
Doen ghy in arbeydt sat met barens noodt beladen,
Kocht ick de vroe vrouw om dat sy u lijf soud schaden?
Oft loofde' ick al de Goon wat ick te loven saech,
En wierp den Hemel met ghebeden over staech?
Iuno voor al dat sy wild' u verlossingh spoeyen,
En bloeden van mijn bijl dien dach gheen hondert koeyen?
Gewillich deed' ick al, wat ick u deed' voor goen:
En teghens wille liet al wat ick liet te doen.
En noyt ontfingh mijn hert ghedacht om dy te deeren,
Laet u dat Paris eens (acht hy een eedt yet) sweeren.
Noch is in mijn ghemoedt niet dat het u verfoeyt:
Maer stelt my weer ter staet waer in ick heb ghebloeyt.
Men mach die gheene die in oude minnen blaken,
En dapper zijn verknocht, soo niet vertwijfelt maken,
'T ghedacht des Minnaers wil staech weyden: soo men 't laet
In 't goede grasen niet, soo kroptet aen het quaet:
En berst wel dickwils uyt ten treurspel en ten bloede.
En is u niet bekent hoe dat Medea woede,
Doen wederwaerdelijck den Iason haer verstiet,
En om een nieuwe bruydt sijn Ehe-ga sitten liet;
Die soo veel suer en soets had met hem 't saem ghenooten?
Sy heeft een hooghen raedt in haren gheest beslooten:
De smaedt bracht haer op ruy: de wanhoop voert haer aen;
Die quader niet en mach, mach alles onderstaen.
Sy holp haer man in rouw van hoofde tot de solen,
De Ionckvrouw aen haer doodt: en Creons-hof aen kolen:
Corinthen over endt: wien in soo fellen brandt,
Het water viel te kort van d'een en d'ander strant.

Soo slaet de wrake voort, als minnen keert in haten:
Ghelijck de waghen tot den loop strijdt uytghelaten;
Reckt wat sy recken mach (te schorten waer een droom)
Veecht met den voer-man heen, en luystert na geen toom.
Hoe meendy dat my zy te moe wanneer ick treede
Tot u slaep-kamer in, of soo een ander steede,
Daer ick ghenoten heb den troost die ick nu mis,
Ghelijcker naeulijcx stee sonder vernieuwingh is?
Hier plachse' haer gulden hayr met elpen kam te streelen,
Daer ginghse baden, daer wasse ghewoon te speelen
Met hare dochters als de maeltijt was ghedaen,
Daer te borduyren op fijn doeck met goude draen.
Hier jocken, loncken daer, hier kussen, gins om armen.
En oft ghy yser waerdt noch soudy mijns ontfarmen,
Wanneer ick eensaem suf ter disch: soo ghy verstont
Hoe dat de drooghe spijs my aenwast inde mondt.
Aen mijnen vingher blinckt, en stadich heeft ghebloncken
De ringhe, met ghevaer van opspraeck, my gheschoncken
By duyster nacht, ter sluyck, ter venster uyt, doen ghy
Bedeesde maghet droecht verholen min op my.
De brieven, vlechten hayrs, die my van u vermanen
Kus ick, en weder kus, en sultse in mijn tranen;
En loose sucht op sucht, en queel een droeue sangh,
En mijmer sonder slaep de langhe nachten langh.
O jammer kan het zijn dat ghy my hebt versmeten?
Soo veel beloften en ghemeenschaps schoon vergeeten?
En vindtmen een ghedacht soo slaloos sonder endt,
Dat sulcke dinghen sich niet dieper in en prent?
De Goden hoeden des, soud voor gheen schande schromen
Een dochter van Iupijn? ten kan in my niet komen.
Ick acht u teghens d'wil den loose schaker houdt,
En dat ghy geern (saecht ghy middel) keeren soudt.
Bedenckt wat Griecken mocht, indien het waer ghebleken,
Dat ghy my willich liet, wat al de werelt spreken
Op sulcken voer. Dat ghy van Theseus waert gherooft,
Daer heeftmen niet tot noch dan kusjens aen ghelooft.
Men mompelt nu alreede', men seyt (dit is mijn vreesen)
Die ‘r tweemael schaken liet, gheschaeckt heeft willen wesen.

Dies maeckt u onschult klaer, oft wacht niet anders, dan
Een al te vuylen klanck twee boelen en een man.
Misschien dat Paris u wel garen deed' ghelooven,
Dat sijne mogentheyt sal allen roep verdooven.
Dats waer: hy kan 't gherucht den windt doen houden in,
Oft dattet niet en blase' dan deuntjes na sijn sin.
Maeckt dat den kindren vroet van ses of seven jaren,
Dat yemandt machtich zy de tonghen te bewaren.
Wat dwaesheyt is doch dit? ick weet het dat de faem
Wel schamper ommespringht, en guyghelt met sijn naem,
De waerheyt dickwils past op gunste noch op tooren.
Ia moet een opper Vorst dickwils sijn onwil hooren:
Ick late Paris staen, en ghy moocht weten, hoe
Hy wordt ghesproken van sijn ouder broeders toe.
Oock hoor ick hier wel, dat sijn susters niet en toeven
Met segghen: vraeghdy wat? ick soud u nood bedroeven.
Doch schoon ghenomen spraeck oock niemandt uyt dit tal,
Oenone waendy dat sy swijghen konnen sal?
En oft sich alleman tot eeuwich swijghen stelde:
De steenen pijlers, 't riedt dat Midas ooren melde,
De trappen van een Hof en zijnder soo niet aen,
Dat sy om yemants wil haer klappen laten staen.
Dus is voor die de faem meent op de mondt te kloppen,
Gheen ander raedt als van sijn ooren toe te stoppen,
Dan gietse vry vol was: soo salmen noch daerom
'T ghetuyghenisse van 't ghemoedt niet maken stom.
Indachtich is u wel, hoe, doen met minne vlammen
Onsteken waren al de' hooft-tacken van de stammen
Der Griecken, datmen sach krackeelen te ghemoedt,
Die nimmer anders als met stortinghe van bloedt
En burgher krijgh, gheweest en souden zijn te slissen,
Midts niemandt kon verstaen tot sulcken bruydt te missen:
Oock met wat overlegh en wel besinde raedt,
V schoon vader Tijndar schoot een schot voor sulcken quaet.
Eer hy sich dringhen liet u yemandt te beloven,
Hielt hy vergaderingh van al de Griecksche Hoven;
En droech de sake voor met erenstich besluyt,
Dat hy niet was ghesint u te besteden uyt,

Ten waer de Vorsten al hem van te voren swoeren,
Dat onversoenelijck, sy oorloch soude voeren,
Teghen de gheene die mocht naderhandt bestaen
Oft u, oft met ghewelt u man te randen aen.
Hen allen billijck docht en dat den orbaer pranghde,
Te weeren t'saem de vrees daer yder na verlanghde.
Nu zijn sy op ontboon, en al te saem ghereedt
In wapen, elck om na te komen sijnen eedt.
Doch is ten overvloedt (eer wy ons legher planten)
Verstaen te schicken uyt, na Troye toe, ghesanten:
Van welcken is het hooft Vlisses wel ter tael.
Dees heeft volcomen last dat hy u wederhael:
Oft (soo de Phrijghen yet daer teghen over legghen)
'T recht weygherende rijck, te vyer, te sweerdt ontsegghen.
Houdt ghy nu met hem aen, met hem te spreken tracht
Wt eenen mondt, voecht reen by reden, klacht by klacht.
En uutert u alsoo dat de Troyanen riecken,
Hoe daer u lichaem is, maer al u sin in Griecken.
En is het dat ghy keert, soo suldy wel ontfaen
Met grooter eer en feest te Sparte komen aen.
En keerdy niet, soo houdt als Paris my ten besten
Dat ick mijn spiesse vell' op die Troyaensche vesten,
Die telckens houden aen op 't trouweloose hooft,
En eerlijck winnen 't gheen hy schellemsch heeft gherooft.
De wraeck is op de been met haer bebloede swepen,
Eer langhe suldy sien de Zee beslaen de schepen,
Daer na de strant met volck in ordeningh ghestelt,
Daer na de lucht met stof, en dan met lijcken 't veldt.
Mijn veel gheterchde sweerdt ghetoghen in der scheede,
En sal van bloedt verslaen sijn punte noch sijn sneedde,
Noch 't wijcken eenen voedt, ick uyt des vyandts landt,
Ter tijdt toe dat ick raeck aen doodt oft overhandt.
Indien den Hemel sich mijn're onverdiende smerten
Medoghentlijcken kreunt, en neemt het recht ter herten,
En met soo swaren straf vervolghe Paris schuldt,
Dat de voorseggherij van Calchas werdt vervult.
Die uytvaert teghens Troye' en dreyght de gulde daken,
Met droeve nederscheut van branden en van blaken,

Des Coninghs ouderdom met bluschen sijnes zaets;
De Troysche maeghden met de kooriden des soldaets:
Soo sal het blijcken noch dat wy ons niet verhitten,
Op vreemder Vorsten-landt met hoomoedt te besitten;
Maer dat alleene sy, door soo vernaemden tocht,
Den spieghel voor de quaen en ghy voor my ghesocht.
Is oock het luck soo blindt dat by haer recht en reden
Niet beter zijn ghesien als d'ongherechticheden,
En zijn de Goon ghedient met Menelaus bloedt,
Soo daer een Oosterlingh sijn speer in verwen moet:
'T lijf maeck ick dy, ghy sult u jammer noch verpijnen
In mijne tronij koudt te soecken d'oude lijnen:
En volghen met een sucht mijn siel voor uyt ghetreen,
Dat's alle 's werelts troost: en daerme gaen wy heen.